

onderwerp

totempaal

techniek

schilderen

formaat

± 50 × 250 cm +
behangrol

Toelichting

Tot besluit van deze cyclus over vorm een opdracht waarbij de kinderen zelf vormen verzinnen. In contrast met de gegroeide stroomlijn nu de gemaakte fantasievorm. Het uitgangspunt is een meetkundige vorm, de cilinder. De verdere vormen, met name de decoratieve mogen vrij gefantaseerd worden, maar moeten wel weer passen bij de grondvorm. Bijvoorbeeld: een horizontale band op de cilinder moet met de ronding ervan meelopen. Het verband tussen decoratie en vorm is dan ook een bijkomend doel van deze les. Een versiering kan de vormsuggestie ondersteunen of juist tegenwerken (zie illustratie). Juist dankzij de versieringen op de zuil moet de cilindrische vorm zichtbaar blijven. De decoratieve vormpjes zelf zijn niet moeilijk; het onderwerp is goed bekend bij de meeste kinderen en je kunt er alle kanten mee op. De werkwijze van deze laatste les garandeert een leuke uitsmijter voor deze niet gemakkelijke cyclus. Een groep kinderen maakt samen een indrukwekkend werkstuk. Enkele zuilen van ± 250 cm hoog doen het geweldig in de klas! Bij een groep van 9 à 10 kinderen is de papiermaat per kind 32 × 50 cm (zie illustratie). Voor deze opdracht kan zowel verf als oliepastel gebruikt worden. De ondergrond blijft wit zodat de totem goed afsteekt tegen dezelfde achtergrond. (Eventuele vlekken kunnen worden weggewerkt met wat dekwit.) Het voordeel van schilderen t.o.v. vetkrijt is dat er minder gedetailleerd gewerkt zal worden en dat is met het oog op het uiteindelijke grote formaat beter. Bij dit soort groepswork moeten er overigens wel duidelijke afspraken gemaakt (en nagekomen) worden, zodat onenigheid voorkomen zal worden.

Totempalen

Begeleiding

De les kan beginnen met een kort klasgesprek over totems: hun betekenis, hun functie, bij welke volkeren je ze vindt, hoe ze eruit zien. Illustratiemateriaal hierbij is erg goed en verstoort de eigen inbreng ook niet, want de soort totem die de kinderen gaan maken bestaat (nog) niet. Ver weg in de ruimte woont een volk dat door zijn eigen supertechnische, elektronische uitvindingen bedreigd wordt. De zelfdenkende computerrobots dreigen de macht over te nemen. Om dit gevaar te bezweren, hebben de wezens van de planeet een soort totempalen opgericht. Enorme zuilen die er zo onlogisch uit zien dat de robots er niets van begrijpen. Ze zijn er zó bang voor dat ze geen acties durven te ondernemen. Een dergelijk verhaaltje, aangepast aan de eigen klas, kan de kinderen in de sfeer van het onderwerp brengen. De klas wordt verdeeld in groepen van ± 10 kinderen. Elke groep gaat zo'n enorme totempaal maken. In principe zijn de totems heel simpel van vorm. Het zijn zuilen (cilinders), te vergelijken met een stapel grote conservenblikken. Elk kind maakt een schijf uit deze stapel. Alle schijven worden fraai aangekleed. Op en aan de zuil kunnen komen: metertjes, klokken, digitale cijfers, geheimzinnige (nog te bedenken) symbolen, slangen, antennes, knoppen, lichten, lenzen, snuffelaars, handelschips, rasters, etc. Niets is te gek! Ook lopen er gekleurde banden over de zuil (net als bij transistors). Om de eenheid van het totale werkstuk enigszins te garanderen moeten hierover afspraken gemaakt worden. De dikte van de cilinder moet in elk geval tevoren bepaald worden. Als ieder kind op zijn papier boven en onderaan een halve ring schildert is dat voor de genoemde eenheid een goede zaak (zie illustratie). Evengoed zullen van tijd tot tijd de tekeningen aan elkaar gelegd moeten worden! Zó kan ook de kleur in de gaten worden gehouden. Met de tekeningen wordt een totem samengesteld door deze op een stuk behangpapier te plakken. Een voet en een top eraan en de klas is een indrukwekkende versiering rijker. Let op: ook een 'normale' totem kan erg leuk zijn.

onderwerp

kunsttuin

techniek

schilderen, collage

formaat

vrij

Andere opdracht

De hele klas maakt gezamenlijk een grote wonderlijke kunsttuin. Op vellen van $\pm 32 \times 50$ cm schildert ieder enkele prachtige gefantaseerde groeisel. De kleuren zijn vrij, de vormen gebaseerd op die van les 2. De groeisels worden vervolgens uitgeknipt en

gemonteerd tot een collage die de muur van de klas omtovert tot een bizarre tuin.

Kunsttuin, 12 jaar